

Drank- en drugsbeleid 2025-2026

KSA Moerkerke vzw

Inhoud

Voorwoord	3
1 Visie.....	4
2 Waarom een alcohol- en drugsbeleid?.....	5
3 De regels en procedures	6
3.1 Nicotinehoudende middelen	7
3.1.1 KAPAJO.....	7
3.1.2 Knapen en Jonghernieuwers.....	7
3.1.3 Aspi's	7
3.1.4 Leiding en Oudleiding	7
3.2 Alcohol	8
3.2.1 KAPAJO.....	8
3.2.2 Knapen en Jonghernieuwers.....	8
3.2.3 Aspi's (16+ -werking).....	8
3.2.4 Leiding en Oudleiding	8
3.3 Drugs.....	10
3.3.1 KAPAJO.....	10
3.3.2 Knapen en Jonghernieuwers.....	10
3.3.3 Aspi's	10
3.3.4 Leiding en Oudleiding	10
3.4 Niet-voorgeschreven Medicatie	11
3.4.1 KAPAJO.....	11
3.4.2 Knapen en Jonghernieuwers.....	11
3.4.3 Aspi's	11
3.4.4 Leiding en Oudleiding	11
4 Implementatie.....	12
5 Preventie.....	14

Voorwoord

Beste ouders, leden, leiding en oudleiding

Momenteel lees je ons jaarlijks aangepaste drank-en drugsbeleid. Met dit plan willen we duidelijk maken aan de ouders, leden, leiding en oudleiding wat onze visie is rond alcohol en drugs binnen onze jeugdvereniging. De bedoeling is dat iedereen die lid is van onze vereniging op deze manier weet wat kan en niet kan binnen onze KSA. Dit plan vermeldt naast onze visie ook de sancties die zullen worden getroffen bij het niet navolgen van ons plan. Zo proberen we een veilige omgeving te creëren en te anticiperen op situaties die ons als vereniging in de problemen kunnen brengen.

Het kan zijn dat je tijdens het lezen van ons plan enkele regels of sancties tegenkomt waar je het niet mee eens bent. Dat is best mogelijk... Zo was het ook tijdens onze bondstaf. De verschillende meningen maken wel dat dit beleid weloverwogen is. Er werden verschillende visies in verwerkt, zonder daarbij te vergeten waar het eigenlijk allemaal om draait: een veilige omgeving creëren voor kinderen en jongeren.

Elk jaar zullen we dit beleid op de algemene bondstaf met de volledige leidingsploeg grondig overlopen en (al dan niet met wijzigingen) goedkeuren voor het komende werkjaar. Laatst wijzigingen werkjaar 2025-2026.

Dit plan is van toepassing op iedereen die lid is van KSA Moerkerke. Het gaat in het bijzonder om alle leden en leiding, tijdens activiteiten, baravonden en op de kampen.

Wij hopen op jullie medewerking om van dit plan een echt werkbaar instrument te maken! Met al je vragen en opmerkingen kan je steeds terecht bij de leiding of op het e-mailadres info@ksam.be.

Met vriendelijke KSA-groet,

De leidingsploeg

1 Visie

Binnen KSA hebben we een duidelijke visie die voor onze jeugdbeweging bepaalt waar we voor staan en naar toe willen. We willen deze visie dan ook aangrijpen om onze kijk op alcohol, drugs en tabak vorm te geven. Als KSA zijn we ervan overtuigd dat het spelend samen-zijn in het gedrang kan komen wanneer leden/leiders alcohol, drugs en tabak misbruiken. Daarom vinden we het belangrijk dat deze middelen een plaats krijgen binnen onze vereniging op zo'n manier dat ze de visie van onze jeugdbeweging niet in de weg staan.

We trachten als jeugdbeweging de jeugd via sport en spel te ontplooiën waarbij vriendschap en creativiteit centraal staan. Als vereniging zien we daarom ook de gevaren in rond het gebruik van tabak, alcohol of drugs. De effecten of het gebruik van deze middelen kunnen een speelse en zinvolle vrije tijd in de weg staan. Daarnaast hebben deze middelen ook schadelijke gevolgen voor de gezondheid van kinderen en jongeren. Het is dus belangrijk om ook dit duidelijk te maken en zelf een goed voorbeeld te geven.

Als leider neem je een vrijwillig engagement op dat bovendien grote verantwoordelijkheden met zich meebrengt. Eén van die vele verantwoordelijkheden is het verstandig en verantwoord omgaan met nicotine houdende producten en alcohol. Wanneer iemand onder invloed is dan stelt dit deze persoon niet meer in staat om zijn verantwoordelijkheden op te nemen en dit is nefast voor de werking. We willen als leidingploeg een voorbeeld zijn voor onze leden.

Als KSA staan we achter het idee dat roken, het drinken van alcohol en gebruiken van illegale drugs in geen enkel geval mag voorkomen tijdens door ons vastgelegde activiteiten. Het gebruik van alcohol en roken kan de sfeer negatief beïnvloeden en de veiligheid van de leden in het gedrang brengen. Daarom is binnen onze werking roken en het drinken van alcohol enkel beperkt tot de leiding op de momenten dat het geen invloed heeft op onze werking. Aangezien slechts enkele van onze leden de leeftijdsgrens van 16 jaar bereikt vooraleer ze leiding worden is er beslist om voor alle leden ons te houden aan de wettelijke regels. Onze aspiranten worden ook als leden gezien tijdens de activiteiten.

Alcohol, tabak en drugs kunnen nooit bij het dragen van een uniform en tijdens de werking. Binnen onze KSA gelden deze regels ook voor de leiders. Dit om 3 redenen: De leiding heeft een expliciete voorbeeldfunctie in de maatschappij. Ten tweede heeft het gedrag van de leiding een enorme invloed op de leden. En ten derde is het gebruiken van deze middelen schadelijk voor de gezondheid en kan het nooit positieve gevolgen hebben.

2 Waarom een alcohol- en drugsbeleid?

Op school, op straat, in het jeugdhuis of op fuiven komen jongeren in aanraking met alcohol en andere drugs. Ook in de jeugdbeweging, want een jeugdbeweging is een groepsbeweging en jongeren worden beïnvloed door alles wat er rondom hen gebeurt. Binnen de jeugdbeweging krijgen kinderen en jongeren verantwoordelijkheden die ze nauwelijks ergens anders krijgen. De jeugdbeweging is dan ook het oefenterrein op verschillende vlakken.

Een drank- en drugsbeleid biedt ons als KSA de mogelijkheid om gepast te reageren op een voorval rond drank of drugs in de groep. In het beleid staan er concrete afspraken, gecombineerd met sancties op papier gezet in een reglement. We willen hiermee openheid en duidelijkheid creëren over drank- en drugsgebruik binnen onze beweging en deze bespreekbaar maken.

3 De regels en procedures

In de volgende paragrafen zullen wij telkens onze regels en procedures bij overtreding bespreken. Wij verdelen onze vereniging telkens in **4 groepen**:

- De KAPAJO
 - Kabouters: 1ste - 2de leerjaar
 - Pagadders: 3de- 4de leerjaar
 - Jongknappen: 5de- 6de leerjaar
- Knapen en jonghernieuwers
 - Knapen: 1ste - 2de middelbaar
 - Jonghernieuwers: 3de- 4de middelbaar
- Aspi's
 - 5de middelbaar
- Leiding en Oudleiding
 - Leiding: 6de middelbaar - ...
 - Oudleiding na minstens 3 jaar leiding

3.1 Nicotinehoudende middelen

3.1.1 KAPAJO

Nultolerantie. Geen gebruik en/of bezit van nicotinehoudende middelen toegelaten. Indien de leiding iemand betrapt op roken of in het bezit van nicotinehoudende middelen dan worden de middelen afgenomen. De leider in kwestie praat met het lid hierover en gaat na de activiteit/kamp/weekend de ouders verwittigen. De middelen worden teruggegeven aan de ouders NIET aan het lid.

3.1.2 Knapen en Jonghernieuwers

Nicotinehoudende middelen verkopen aan -18 jarigen is bij wet verboden. Wij zullen dan ook het gebruik bij de KN/JHN niet toelaten tijdens activiteiten/kamp/weekend. Indien een KN/JHN betrapt wordt op het gebruik of zijn middel wordt gevonden dan wordt er een gesprek met de KN/JHN met de banleider gevoerd. Ook indien vermoeden van gebruik zal er een gesprek worden opgestart. De ouders worden hier bij een eerste maal niet bij betrokken. Na de activiteit/weekend/kamp krijgt de KN/JHN zijn middelen terug enkel indien deze al de wettelijke leeftijd van 18 jaar heeft bereikt. Bij herhaling worden de ouders wel verwittigd.

3.1.3 Aspi's

Nicotinehoudende middelen verkopen aan -18 jarigen is bij wet verboden. Wij zullen dan ook het gebruik bij de aspi's niet toelaten tijdens activiteiten/kamp/weekend. Indien een aspi betrapt wordt op het gebruik of zijn middel wordt gevonden dan wordt er een gesprek met de aspi met de banleider gevoerd. De ouders worden hier bij een eerste maal niet bij betrokken. Na de activiteit/weekend/kamp krijgt de aspi zijn middelen terug enkel indien deze al de wettelijke leeftijd van 18 jaar heeft bereikt. Bij herhaling worden de ouders wel verwittigd.

3.1.4 Leiding en Oudleiding

De leiding mag in geen geval gebruiken tijdens activiteiten en waar de leden bij zijn. Roken is wel toegelaten op hernieuweractiviteiten en op de daarvoor voorziene momenten, maar dit wel 10 meter buiten het speeldomein. Als leider heb je een voorbeeldfunctie en leden dus niet aanzetten tot het gebruik. Een leider die deze regel niet respecteert zal hierover worden aangesproken door de bondsleider.

3.2 Alcohol

3.2.1 KAPAJO

Nultolerantie. Geen gebruik en/of bezit van alcohol toegelaten. Indien de leiding iemand betrapt op het drinken of in het bezit zijn van alcohol dan wordt de alcohol afgenomen. Ook indien vermoeden van alcoholgebruik zal er een gesprek worden opgestart. De leider in kwestie praat met het lid hierover en verwittigt de ouders na de activiteit. Alle drank wordt in beslag genomen en na afloop van de activiteit/weekend/kamp afgegeven aan ouders. Bij dronkenschap worden de ouders meteen ingelicht en het lid onder begeleiding naar huis gestuurd.

3.2.2 Knapen en Jonghernieuwers

Nultolerantie. Geen gebruik en/of bezit van alcohol toegelaten. Indien de leiding iemand betrapt op het drinken of in het bezit zijn van alcohol dan wordt de alcohol afgenomen. De leider in kwestie gaat in gesprek met het lid over de gevaren van alcohol. Alle drank wordt in beslag genomen en na afloop van de activiteit/weekend/kamp teruggegeven enkel indien de KN/JHN reeds de wettelijke leeftijd van 16 jaar bereikt heeft. Bij dronkenschap worden de ouders meteen ingelicht en het lid indien nodig met begeleiding naar huis gestuurd. Bij herhaling worden de ouders wel verwittigd. Er is voor gekozen de volledige jonghernieuwer groep (ook de mogelijke 16+) aan een nultolerantie te onderwerpen om op deze manier het groepsgevoel te behouden.

3.2.3 Aspi's (16+ -werking)

Alcohol geven, schenken of verkopen aan -16 jarigen is bij wet verboden alsook het geven, schenken en verkopen van sterke drank aan minderjarigen. Op baravonden wordt er door de verantwoordelijken op toegezien dat aspiranten die nog geen 16 zijn, geen alcohol nuttigen. Tijdens activiteiten wordt er geen gebruik en/of bezit van alcohol toegelaten. Indien de leiding iemand betrapt op het drinken of in het bezit zijn van alcohol tijdens de activiteit dan wordt de alcohol afgenomen. De leider in kwestie praat met het lid hierover. Alle drank wordt in beslag genomen en na afloop van de activiteit/weekend/kamp teruggegeven. Bij dronkenschap worden de ouders meteen ingelicht en het lid indien nodig met begeleiding naar huis gestuurd.

Na een activiteit en tijdens het kampvuurmoment op kamp kan mits toestemming van de aspirantenleiding beslist worden om nog iets te drinken. Hierbij kan er een alcoholische consumptie genuttigd worden, op voorwaarde dat er steeds ook voldoende non-alcoholische alternatieven beschikbaar worden gesteld. Dit is enkel mogelijk wanneer de jonghernieuwers/knapen reeds gaan slapen zijn. Er wordt telkens door de leiding controle gehouden op dit drankverbruik. Het is onnodig om telkens na de activiteit drank te voorzien, hou dit voor de sfeermomenten. Er wordt bij het begin van het werkjaar een infomoment voorzien om de ouders van de aspiranten in te lichten over ons beleid omtrent alcohol.

3.2.4 Leiding en Oudleiding

De leiding mag in geen geval alcohol benuttigen voor of tijdens activiteiten ook niet na de activiteit wanneer er nog leden aanwezig zijn (bv. Zoeken naar een verloren voorwerp na de activiteit). Bij dronkenschap zal de leider naar huis worden gestuurd

onder begeleiding van een andere leider. Op kamp mogen de leiders bij het kampvuur wel iets drinken als alle leden naar bed zijn. Er moet wel rekening worden gehouden met de BOB-regel¹. Als leider heb je een voorbeeldfunctie en leden dus niet aanzetten tot drinken. Elke leider die deze regel niet respecteert zal hierover worden aangesproken. Niet alle leiding is +18 dus het gebruik van sterke drank is ten strengste verboden voor de -18 leiding.

¹BOB-regel: Minimum 2 leiders en waarvan minstens 1 met een rijbewijs blijft 100% nuchter. Maar: iedere leid(st)er draagt ook 's avonds en 's nachts verantwoordelijkheid over zijn/haar leden en moet steeds in een toestand verkeren om die verantwoordelijkheid op te nemen. Deze regel geldt voor ALLE activiteiten. De BOB planning wordt bij aanvang van het weekend of kamp opgesteld en wordt strikt gecontroleerd door de kampleider en bondsleider.

3.3 Drugs

3.3.1 KAPAJO

Nultolerantie. Geen gebruik en/of bezit van drugs toegelaten. Indien de leiding vermoeden heeft van drugsgebruik, betraft op het gebruik, in het bezit zijn of het dealen van drugs dan worden de ouders meteen gecontacteerd. De leider in kwestie praat met het lid en zijn ouders hierover. Het lid wordt naar huis gestuurd en wordt tijdelijk uit de groep gezet. Het lid mag pas terugkomen nadat erdoor de bondsleider opnieuw groen licht wordt gegeven.

3.3.2 Knapen en Jonghernieuwers

Nultolerantie. Geen gebruik en/of bezit van drugs toegelaten. Indien de leiding iemand betraft op het gebruik, in het bezit zijn of het dealen van drugs dan worden de ouders meteen gecontacteerd ook bij vermoeden. De leider in kwestie praat met het lid en zijn ouders hierover. Het lid wordt meteen naar huis gestuurd en tijdelijk uit de groep gezet. Het lid mag pas terugkomen nadat de bondsleider groen licht heeft gegeven. Bij herhaling van deze zware feiten wordt de politie verwittigd.

3.3.3 Aspi's

Nultolerantie. Geen gebruik en/of bezit van drugs toegelaten. Indien de leiding iemand betraft op het gebruik, in het bezit zijn of het dealen van drugs dan worden de ouders meteen gecontacteerd ook bij vermoeden. De leider in kwestie praat met het lid en zijn ouders hierover. Het lid wordt meteen naar huis gestuurd en tijdelijk uit de groep gezet. Het lid mag pas terugkomen nadat de bondsleider groen licht heeft gegeven. Bij herhaling van deze zware feiten wordt de politie verwittigd.

3.3.4 Leiding en Oudleiding

Leiding heeft een voorbeeldfunctie en is verantwoordelijk tegenover leden (en ouders). Het gebruik en/of bezit en/of dealen – of sterke vermoedens van – van softdrugs, harddrugs & niet-voorgeschreven medicatie zijn absoluut verboden tijdens alle activiteiten. De leider zal meteen weg gestuurd worden en mag pas terugkomen nadat het probleem besproken is op een bondstaf. Bij herhaling van deze zware feiten wordt de politie verwittigd.

3.4 Niet-voorgeschreven Medicatie

3.4.1 KAPAJO

Bij bezit of gebruik wordt de medicatie meteen afgenomen. Het gebruik van medicatie moet steeds vermeld staan op de medische fiche en mag enkel gegeven worden door de leiding. De ouders worden meteen gecontacteerd om te kijken of de medicatie wel nodig is.

3.4.2 Knapen en Jonghernieuwers

Bij bezit of gebruik wordt de medicatie meteen afgenomen tenzij vermeld op de medische fiche. Indien niet beschreven op de medische fiche worden de ouders gecontacteerd.

3.4.3 Aspi's

Bij bezit of gebruik wordt de medicatie meteen afgenomen tenzij vermeld op de medische fiche. Indien niet beschreven op de medische fiche worden de ouders gecontacteerd.

3.4.4 Leiding en Oudleiding

De leiding mag wel medicatie bij zich hebben maar niet onder invloed zijn. Een leider is verantwoordelijk voor zijn leden en moet dus ten alle tijden gefocussed zijn. Indien een leider dit niet respecteert wordt hij naar huis gestuurd.

4 Implementatie

Na het behalen van ons golden label zullen we dit duidelijk via onze facebookpagina vermelden. Op deze manier zijn de ouders op de hoogte van onze inspanningen. Sinds vorig jaar staat ons drank&drugsbeleid ook op de website.

Bij het begin van ieder werkjaar wordt er bij elk lid langgegaan. Tijdens dit bezoek is er ruimte voor een kort gesprek met de ouders en het lid waarin wij informatie geven over het komende werkjaar en rond wat er allemaal te gebeuren staat. Vooral voor nieuwe leden is het belangrijk dat ze weten wat KSA inhoudt. Al de informatie die wij op dat moment geven, zetten wij op papier zodat de ouders achteraf alles nog eens kunnen nalezen. Naast de algemene info staat er op dit blad kort aangegeven dat we een drank&drugsbeleid hebben. We leggen hier niet heel het plan uit, maar verwijzen hiervoor naar de website waarop deze gepubliceerd staat. Bij inschrijven van hun kind geven zij ook hun akkoord met het drank- en drugsbeleid.

Naast de ouders informeren bij het begin van het werkjaar, geven wij ook deze info mee met onze leden, hernieuwers en vrijwilligers. Deze groepen zullen wij ook op de hoogte brengen maar steeds op een verschillende manier.

- Voor onze leden vinden wij het vooral belangrijk om onze +12 laten kennismaken met het plan. Dit omdat volgens ons het deze doelgroep is die mogelijks in contact komt met tabak, drank en drugs. Sinds 2 jaar terug hebben we een activiteit ontwikkeld waarin we ons plan op een speelse manier uitleggen. Deze activiteit wordt telkens in het begin van het werkjaar geplaatst zodat meteen duidelijk is wat kan en wat niet binnen onze KSA. De verdere uitwerking van de activiteit zelf staat bij preventie.
- Onze oudleiding zijn zich al meer bewust van de gevaren rond alcohol en drugs binnen de werking. Hierdoor achten wij het dan ook niet nodig om hier een volledige activiteit rond te maken. Bij de oudleiding wordt ook jaarlijks langsgedaan en daarbij geven wij hetzelfde infoblad als voor de ouders. Op dit blad staat dan een verwijzing naar ons plan. Bij vragen omtrent het plan kunnen ze altijd terecht bij hun hernieuwerleider. Deze zal dan eventuele opmerkingen doorgeven op de eerstvolgende bondstaf.
- Onder onze vrijwilligers verstaan we eigenlijk onze kookploegen op kamp. Het is vooral belangrijk dat er voor hen duidelijke regels zijn op kamp. We verwachten dan ook dat zij hun gedragen als een leider en dat alle regels die voor een leider gelden ook voor hen gelden. Dit wordt overlopen wanneer de kampleider samen zit met de koks.

Om dit document levendig te houden zullen we het bij de start van elk werkjaar opnieuw overlopen op onze algemene bondstaf. Op deze vergadering zal het volledige beleid overlopen worden met de voltallige leidingsploeg. Daarbij wordt het beleid nog eens uitgelegd en kunnen eventuele opmerkingen besproken worden. Indien nodig zullen hierbij de nodige aanpassingen ook uitgevoerd worden. Dit gebeurt telkens wanneer de meerderheid van de leidingsploeg akkoord gaat met een bepaalde wijziging in het beleid.

Daarnaast weet iedere leider na overlopen van het plan hoe men op bepaalde situaties moet reageren en blijft het een werkbaar gegeven. Het kan natuurlijk voorkomen dat er tijdens het jaar iets gebeurt waar ons plan geen antwoord op geeft. Tijdens de eerstvolgende vergadering zal dit dan besproken en aangepast worden. Bij een aanpassing van ons plan doorheen het werkjaar zullen we telkens de groepen waarop de aanpassing betrekking heeft verwittigen.

5 Preventie

Bij onze -12 denken wij dat het vooral belangrijk is om de ouders te informeren over ons beleidsplan. We vermoeden dat er bij deze leeftijdsgroep dan ook geen echte problemen zullen optreden. Dit informeren zal telkens gebeuren tijdens het huisbezoek in het begin van het werkjaar. De banleider van de leeftijdsgroep ziet er op toe dat de leiders het alcohol- en drugsbeleidsplan vermelden en even toelichten aan de ouders.

Onze knapen en jonghernieuwers daarentegen verdienen op het vlak van alcohol en drugs extra aandacht. Het is namelijk vanaf deze leeftijd dat jongeren mogelijk in contact komen met alcohol en drugs.

Tijdens deze activiteit maken we hen op een speelse manier duidelijk wat de gevaren van alcohol zijn via een quiz/opdrachten. Ook brengen we een aantal situaties naar boven waarbij we vragen op welke manier zij hierop zouden reageren. Tegelijk maken we hen ook duidelijk wat onze visie op alcohol en drugs binnen KSA is en staan we open voor hun vragen en eventuele bemerkingen.

Ieder jaar is het daarom de bedoeling om een activiteit rond dit thema te organiseren voor onze oudste bannen. Het organiseren ligt voornamelijk in handen bij de leiders van de oudere bannen, maar is ondertussen een vaste waarde binnen KSA. Bij het opstellen van de kalender wordt deze activiteit ingepland door de bondsleiding. De verdere invulling ervan wordt in handen gelaten van de +12 leiding.

Naast alle aandacht voor onze leden is het ook belangrijk dat dit onderwerp voldoende belicht wordt bij de leiders. Het zijn namelijk de leiders die als voorbeeld dienen voor onze leden. We willen hun duidelijk maken dat zij als direct aanspreekpunt gezien worden door hun leden. Daarom organiseren we op ons leidersweekend ook een sessie rond alcohol en drugs. Tijdens deze sessie gaan we ons vooral focussen op hoe leiders gepast kunnen reageren op problemen rond alcohol en drugs in bijzijn van hun leden. Ook zullen we de leiders confronteren met een aantal probleemsituaties uit andere jeugdbewegingen om op die manier duidelijk te maken dat alcohol en drugs nefast kunnen zijn op de werking.

Op onze fuiven en baravonden proberen wij telkens om niet-alcoholische dranken goedkoper aan te bieden alcoholische dranken. Tijdens onze happy hour zorgen wij naast een korting op alcoholische dranken voor een korting op niet-alcoholische dranken. Op deze manier proberen wij de jeugd niet te stimuleren bij het drinken van alcoholische dranken. Ook zijn er gratis oordopjes beschikbaar voor de mensen die dit willen.